

УДК 7. 011

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ОБРАЗУ ДЯДЬКИ СЕМА У ХХ ТА ХХІ СТОЛІТТІ

Більчук О.С., студентка, каф. МСТ, ХНУРЕ
Бокарєва Ю.С., ст. викладач, каф. МСТ, ХНУРЕ

Анотація. У даній роботі проаналізовано розвиток, «оживлення» та осучаснення образу Дядьки Сема. Розроблений образ у середині ХІХ століття є не менш актуальним і сучасним і у ХХІ столітті. Образи минулих століть можна зустріти у різних видах мистецтва, у різних техніках відмалювання та інтерпретації рішення образів, але не зважаючи на це їх актуальність є невід’ємною частиною сучасного дизайну.

Ключові слова: ПЛАКАТ, ОБРАЗ, ХУДОЖНІЙ ОБРАЗ, ДЯДЬКО СЕМ, ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН, ПЛАКАТНА ГРАФІКА, КОМПОЗИЦІЯ.

Дядько Сем (англ. Uncle Sam, похідне від початкових букв англійських слів «Un [ited]» «S [tates]») – персоніфікований образ Сполучених Штатів Америки. Дядю Сема часто зображують літнім білим чоловіком з тонкими рисами обличчя, старомодною бородою, в циліндрі кольорів американського прапора, синьому фраку і смугастих панталонах. Цей стиль зображення став популярний в середині ХІХ століття завдяки роботам художника Томаса Наста (рис. 1).

Рисунок 1 – Плакат «Дядько Сем»

Метою роботи є аналіз нових шляхів використання образу Дядьки Сема.

Не зважаючи на те, що даний образ було створено у середині ХІХ століття він є досить популярним в наш час.

Для виявлення різних сфер застосування цього образу у рамках роботи були розглянуті різноманітні сфери використання цього образу, такі як: рекламна продукція, серіали, фільми, відеоігри тощо.

Зазвичай найчастіше даний образ з'являється у плакатах соціальної спрямованості, рекламної та політичної. Але на сьогодні цей образ отримав і подальший розвиток.

Американська організація Generation Opportunity «обіграла» образ Дядьки Сема в соціальній відео-рекламі (рис. 2). Знаменитий жест може виявитися не закликком служити в армії, а підготовкою до медичного обстеження – мабуть, так міркували творці відеороликів «Відмовся» (Opt out). Реклама спрямована проти реформи охорони здоров'я, розпочату президентом США Бараком Обамою.

Рисунок 2 – Образ дядька Сема в соціальній рекламі

Не менш цікавим фактором є те, що цей образ з'являється не лише у рекламних роликах, а стає героєм серіалів. В епізоді «Special Edna» серіалу «Сімпсони» (рис. 3) Барт дивиться бокс, переможцем якого стає Дядько Сем.

Рисунок 3 – Епізод «Special Edna» серіалу «Сімпсони», 1:41

В епізоді «Fear of a Bot Planet» серіалу «Футурама» на планеті радикально налаштованих роботів висить плакат, який пародіює плакат з Дядькою Семом: «А ти записався в античеловеческий патруль?»

На цьому використанні образу не зупиняється, надалі він починає з'являтися у комп'ютерних іграх. Так у грі «League of Legends» у чемпіона Ryze є скін, що змінює класичного Ryze на Ryze Дядьки Сема. У грі Saints Row IV є спеціальний костюм Дядьки Сема.

У грі «ExMachina: Меридіан 113» (рис. 4) один з персонажів дуже схожий на Дядьку Сема (звуть його теж Сем).

В онлайн-грі Crossout є портрет для профілю під назвою «Комівояжер». Образ Комівояжера змальований з Сема з Ex Machina: Меридіан 113 і з Дядька Сема.

Рисунок 4 – Персонаж Сем з гри "ExMachina: Меридіан 113"

У серії комп'ютерних ігор Fallout часто зустрічається «змінений постер» з Дядькою Семом: дядько Сем лежить, немов перекинута лялька, але з таким же обличчям і вказівним пальцем, як на класичному постері, а поруч з ним стоїть солдат Армії США в Силовий броні. І напис внизу «Допоможи встати Дядечкові Сему».

У грі Far Cry 3 (рис. 5) є персонаж, який зовні дуже схожий на Дядю Сема, його також звуть Сем і він жив там же, де і прообраз Дядька Сема.

Рисунок 5 – Персонаж Сем з гри "Far Cry 3"

Також даний образ неодноразово виникає і у художніх фільмах. У фільмі «Через Всесвіт» Дядько Сем оживає з плаката, закликаючи Максвелла в ряди Американської армії. Епізод виповнюється під пісню The Beatles I Want You (She's So Heavy).

Є фільм Вільяма Лустіга «Дядько Сем» (рис. 6). У ньому висміюється зайвий патріотизм, який доходить до фанатизму, що веде до жорстокості. Також в картині помітний антивоєнний посил.

Рисунок 6 – Постер фільму «Дядько Сем»

У фільмі Vs (Всі супергерої повинні загинути) лиходій по імені рикші змушує чотирьох супергероїв проходити випробування в покинутому місті. В одному з випробувань їм належить битися з супротивником в образі Дядька Сема.

Таким чином, можна зробити висновок, що образ Дядьки Сема не лише не залишився у XIX столітті, а використовувався у XX столітті та «ожив» у XXI столітті. Образ з'являється у різних видах візуальної комунікації та стає більш осучасненим.

Література.

1. Дядя Сэм // Докеры – Железняков. Большая советская энциклопедия. 1952. Т. 15. С. 368.
2. Absolute Games. URL: <https://ag.ru/>.
3. Internet Movie Database. URL: <https://www.imdb.com/>.
4. Rotten Tomatoes. URL: <https://www.rottentomatoes.com/>.